

Kerstlicht

Arianna Saffier

Kerstlicht

Drie hoopvolle kerstverhalen

Deze bundel bevat de volgende verhalen:

Kind van hoop

Kerstster in de hongerwinter

Een brug naar de toekomst

Kerstlicht

Copyright © 2024 Arianna Saffier

Auteur: Arianna Saffier

Omslagontwerp en vormgeving binnenwerk: Arianna Saffier

Uitgever: Arianna Saffier

Website: ariannasaffier.nl

Verhalenbundel

ISBN 9789465126357

NUR 303

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Kind van hoop 7

Kerstster in de hongerwinter 77

Een brug naar de toekomst 133

Kind van hoop

NOVELLE

*Want een Kind is ons geboren,
een Zoon is ons gegeven,
en de heerschappij rust op Zijn schouder.
En men noemt Zijn Naam Wonderlijk,
Raadsman, Sterke God,
Eeuwige Vader, Vredevorst.*

Jesaja 9:5

1

De parelketting lonkte naar haar, fonkelend en tartend tegelijk. Ze streeelde erlangs met haar vingertoppen, maar pakte hem niet op. Het paste niet bij vandaag. Niet meer bij háár. Routinematig bracht Camilla van Merlen haar make-up aan. Zelfs het restje lipgloss op het kwastje leek de spot met haar te drijven; er was niets meer van over dan een korrelig laagje kleur. Ze smeedt het ding in het afvallemmertje en rommelde door haar make-uplade, maar trok uiteindelijk haar hand terug. Alsof een laagje rozerood op haar lippen haar dag meer kleur zou geven. Met een zucht schoof ze de lade van haar kaptafel dicht en stond op. Terwijl ze het ruime slaapvertrek rondkeek, gleed haar hand onwillekeurig langs haar taille, over de jurk van zachtgroen satijn.

‘Je ziet er mooi uit.’

De stem, laag en aangenaam, had haar al zoveel jaren verwarmd, maar nu raakte de opmerking haar als een vinger die plots in haar zij werd geprikt. Abrupt draaide ze zich om naar de lange man, half achter de deuren van de kamer en suite die als inloopkast diende. Ze fronste naar hem, hoewel ze ongewild constateerde dat hetzelfde ook van hém gezegd kon worden. In de bijna tien jaar dat ze hem kende, was Jonathans uitstraling alleen maar charmanter geworden, wat overigens goed van pas kwam in hun branche. Met zijn achtendertig jaar had hij iets stoers over zich, een onverzettelijke gehardheid die hem soms ook wat afstandelijk maakte. Maar nu trok hij een scheve grijns in haar richting.

‘Ik meen het.’ Hij prutste met zijn stropdas, onder de kraag van zijn overhemd. ‘En kun je misschien...?’

Ze liep naar hem toe en strikte zijn das met vaardige vingers, zonder hem aan te kijken – zich welbewust van zijn nabijheid.

‘Cam?’

‘Zo moet ‘ie goed zitten.’ Ze hoorde hoe koel het klonk.

‘Toe, Camilla...’

Ze keek naar hem op en perste haar lippen oopen.

Er lag spijt in zijn groenbruine ogen. ‘Ik bedoelde het niet zo, vanochtend.’

‘Hm,’ zei ze.

Ze keerde zich van hem af en liep door de suitedeuren naar het venster dat uitzicht gaf op de ruime, met berken omzoomde achtertuin. De mistige novemberochtend was opgeklaard, maar in haar hart mistte het nog steeds. Haar ogen zochten die ene plek. Op het stukje grond had ze vanochtend nog een paar heideplantjes in de aarde gezet en een hulst geplant tussen de wortels van de eikenboom, vlak naast de inmiddels kale rozenboog.

‘Vind je ‘t niet mooi?’ had ze Jonathan gevraagd. ‘Zo blijft het in de winter ook groen en kleurrijk.’

Hij had zijn schouders opgehaald. ‘Daarmee krijg je ‘m niet terug, hoor.’

Het was niet zozeer de zin zelf die haar had geraakt, maar de toon. Bijna... onverschillig.

Geschokt had ze naar hem opgekeken. ‘Jona!’

‘Het is toch zo?’ had hij gezegd.

En nu klonken zijn voetstappen achter haar. Zijn handen vouwden zich om haar schouders. ‘Camilla...’ In zijn bariton vibreerde iets smekends.

Beneden klonk gestommel – de deur viel in het slot, gevolgd door een blij stemmetje dat riep: ‘Martha!’

‘Ze is er al.’ Ze glipte onder zijn handen vandaan en liep naar de deur van hun slaapkamer. ‘Martha is vroeg vandaag.’

Vlug liep ze – voor zover haar hooggehakte pumps dat toelieten – de eikenhouten trap af, die uitkwam in de hoge hal met klassiek-moderne elementen en lichtgrijze plavuizen.

‘Ha, Martha,’ zei ze tegen de vrouw met haar zwartgrijze knotje, die gehurkt haar dochter omhelsde. Martha maakte

Ines' armpjes voorzichtig los en stond op; haar jurk slobberde om haar brede heupen.

'Goedemiddag, m'vrouw,' zei ze met haar typische accent. Martha was van Poolse afkomst; haar man was als gastarbeider naar Nederland gekomen en had haar een paar jaar later laten overkomen. Sinds enkele maanden verving Martha hun vorige babysitter, en omdat ze een betrouwbare vrouw bleek die spontaan allerlei huishoudelijke klusjes deed, had Camilla besloten haar daar ook voor te betalen.

Ze glimlachte. 'Je kunt me gewoon Camilla noemen, weet je nog?'

Martha lachte verlegen. Ines zwengelde aan haar arm. 'Martha! Ik heb een tekening gemaakt. Voor jou.'

Camilla keek toe hoe haar vierjarige dochtertje Martha meetrok naar de woonkamer; de lange, chocoladebruine krullen dansten om haar tengere lijfje. Dat ze Ines zo vaak onder de hoede van een ander moest achterlaten, was een van de offers die hun artiestenbestaan met zich meebracht. Het gevolg was dat het meisje zich ook aan die ander hechtte. En minder aan haarzelf. Dat schrijnde.

Vandaag was het echter niet vanwege een van hun optredens dat Martha kwam oppassen. Camilla draaide zich om naar de trap, waar Jonathan in zijn driedelig pak naar beneden daalde, de handen nonchalant in de zakken van zijn pantalon gestoken. Voor een optreden droeg hij gewoonlijk casual outfits, maar voor de bruiloft van een jeugdvriend had hij zijn kostuum aangetrokken. Ze kon niet ontkennen dat het hem goed stond; het herinnerde haar aan hun eigen bruiloft, zo'n zes jaar geleden. Zesentwintig was ze geweest en vol vertrouwen in die man van begin dertig die zo sterk en evenwichtig leek. Wat was ze nog jong geweest, en wat hadden ze destijds nog weinig doorgemaakt samen. Had ze ooit beseft hoeveel ze van elkaar verschilden, en hoe anders ze tegenslagen verwerkten? Ze rukte haar ogen van hem los, wierp een

laatste blik in de spiegel in de hal en schikte haar donkere krullen over één schouder.

‘Je ziet er mooi uit,’ had hij gezegd – en ze geloofde ook wel dat hij het meende. Maar van dat andere had hij gezegd dat hij het niet meende. Dat hij het niet zo had bedoeld.

Ze wist wel beter.

Ze pakte haar clutch van het dressoir naast de spiegel.
‘Zullen we gaan?’

2

De stilte in de auto woog zwaar en drukkend. Jonathan wierp een blik opzij. Camilla had haar gezicht afgewend en staarde uit het zijraam; de herfstzon wierp een warme gloed over haar jukbeen en hals, waarlangs een donkere lok krulde. Zelfs al zag hij haar gezichtsuitdrukking niet, hij kende die frons die de hele middag al over haar gelaat had gelegen maar al te goed. Vlug richtte hij zijn ogen weer op de weg.

Hè, hij had zichzelf wel voor zijn hoofd kunnen slaan vanochtend. Het was er zo kortaf uitgekomen. Maar hij wist dat dit niet het juiste moment was om erover te beginnen; ze zou óf fel in de aanval gaan en hem verwijten dat hij harteloos was, óf ze zou in tranen uitbarsten. En beide opties waren weinig aantrekkelijk, zeker vlak voordat ze hun entree moesten maken te midden van een groep mensen die hen zouden aanstaren. Dan zouden ze elkaar moeten omarmen, glimlachen, knikken en de aandacht met een kwinkslag proberen te verleggen naar de mensen om wie het eigenlijk draaide – het bruidspaar.

Hij grimaste. Tja, dat hoorde bij een leven in de spotlights; je kon je niet op een bruiloft vertonen zonder dat enkele gasten zo vrijpostig waren om hen om een handtekening te vragen, of een foto. Dat hun oorspronkelijke act, die ze 'Jonah & Camilla' hadden genoemd, uitgegroeid was tot een van de populairste countryrock bands in Nederland had hij ruim negen jaar geleden niet kunnen vermoeden. En dat hun succes mede afhing van hun – op dit moment nogal moeizame – relatie was een gedachte die hem beangstigde. Wat als alles wat ze zo zorgvuldig hadden opgebouwd in duigen viel?

Wat als hij haar kwijtraakte?

Hij remde af bij de parkeerplaats van het restaurant, parkeerde zijn Audi A6 langs een keurig gesnoeide buxushaag en liep naast Camilla naar de ingang, waar ballonnen en sfeerverlichting hen de weg wezen naar de feestzaal. 'Ronald

& Ellen' stond er sierlijk op wit karton, versierd met bloemen, boven twee deuren die toegang gaven tot een ruimte met gedimde lichten en mensen rondom tafels. Zijn jeugdvriend had ervoor gekozen de ceremonie van vanochtend in het stadhuis te beperken tot familie, wat Jonathan goed begreep. Eigenlijk verbaasde het hem dat hij überhaupt voor het diner was uitgenodigd. Zo close was zijn vriendschap met Ronald niet geweest en ze hadden elkaar in geen jaren gesproken; inmiddels woonden ze al lang niet meer bij elkaar om de hoek. Jonathan had het duindorp al achttien jaar geleden verlaten, op zoek naar erkenning voor zijn muzikale talenten. De villa aan de Utrechtse Heuvelrug bevestigde inmiddels zijn status als gevestigde zanger en gitarist. Terwijl hij, zoals het een heer betaamt, zijn hand losjes achter Camilla's rug legde en haar de ruimte binnen leidde, kon hij zijn cynisme niet onderdrukken. Het zou hem niet verbazen als hun bekendheid had meegespeeld in de keuze voor een uitnodiging; door de jaren heen had hij ervaren dat echte vriendschap een zeldzaamheid was als je bovenaan de hitlijsten stond. Op een of andere manier probeerden mensen er altijd een slaatje uit te slaan, had hij Camilla vaak voorgehouden. Die had het lachend weggewuifd. 'Gesproken als een rasechte cynicus! Je moet mensen het voordeel van de twijfel gunnen, Jona.'

Alsof die houding haar zoveel goeds had gebracht. Zijn hart kromp ineen bij die gedachte. Zelfs hun eerste ontmoeting was voortgekomen uit het feit dat Camilla, ondanks alles wat ze had meegemaakt, te snel haar vertrouwen had gegeven aan iemand die het niet waard bleek. Jonathan had haar 'gered', zo had ze meermaals gezegd. Hij keek opzij naar zijn prachtige vrouw, die glimlachend sprak met de mensen die zich rond haar verzamelden, vlak naast de cadeautafel waar ze net hun enveloppe tussen de andere cadeaus had gestopt. Volledig in haar rol wierp ze hem een speelse lach toe.

Hij grijnsde terug, maar de ijskoude hand van twijfel klemde zich strak om zijn hart. Zou ze dat nog steeds denken? Dat hij haar had gered?

Veel tijd om te piekeren kreeg hij niet, want ook hij werd aangesproken door verschillende gasten. Het duurde even voordat hij zich – samen met Camilla – een weg naar de tafel van het bruidspaar wist te banen. De bruid kreeg ter plekke rode koontjes van opgetogenheid om hun komst. ‘Wat geweldig! Echt, jullie maken het feest compleet.’

Hij produceerde een glimlach. Wat een armoe dat een muziekduo dat je verder helemaal niet kende, de kers op de taart moest zijn op je bruiloft. Toch knikte hij Ronald, die sinds hun tienerjaren overigens flink wat kilo’s bleek te zijn aangekomen, vriendelijk toe. ‘Gefeliciteerd, man. Ik wens jullie het allerbeste.’

‘A life of happiness and a heart full of joy.’ Ronald schudde zijn hand stevig en boog zich naar hem toe, na het citeren van de regel uit een van de liedjes die hij en Camilla zo’n vier jaar geleden hadden geschreven. ‘Dat is echt ons nummer geworden...’ Hij wierp een blik opzij naar zijn blozende bruid, die Camilla uitgebreid omhelsde. ‘Ellen is dol op jullie muziek.’

Jonathan probeerde de ironie van de geciteerde songtekst te negeren. Hij trok een wenkbrauw op. ‘Je uitnodiging was hopelijk geen trucje om ons hier te laten optreden?’

Ronald wierp zijn hoofd achterover en lachte bulderend. ‘Nee joh. Ben je gek. We hebben een gelegenheidsbandje voor vanavond. Jullie kunnen gewoon relaxen. We hadden een plekje voor jullie bedacht, daar...’ Hij wees naar rechts. ‘Bij die tafel.’

Terwijl Jonathan zich met Camilla aan zijn arm in de aangegeven richting begaf, stond hij halverwege abrupt stil, waardoor Camilla tegen hem aan botste. ‘Wat is er?’

Zijn blik viel op de man voor hem, die met zijn rug naar hem toe stond – lang, slank, met brede schouders en een gedistingeerd kapsel. Hij herkende deze gestalte uit duizenden

en een gloed van blijdschap doorstroomde hem. Honderden herinneringen borrelden op als de prikbelletjes in de vele blikjes cola die ze als tieners hadden verorberd.

De man draaide zich om. Zijn vertrouwde grijsblauwe ogen lichtten op en het kuiltje in zijn linkerwang verscheen. 'Jona! Wat een verrassing!'

Ze omarmden elkaar in een stevige omhelzing. 'Freek, kerel. Dat ik jouw tronie hier zomaar tegenkom.'

Freek van der Duijn grinnikte. 'De jouwe zie ik vaak genoeg voorbijkomen, of ik het nu wil of niet. Maar nu in levende lijve, tjonge...' Hij hield hem op armlengte afstand. 'Zo te zien zorgt ze goed voor je.' Hij grijnsde naar Camilla.

'Suggereer je nou...?' stoof hij op en spande zijn buikspieren aan, om zich meteen te realiseren dat dit typisch Freek was, die hem op de kast wist te jagen met een enkele opmerking. Freeks ogen fonkelden, terwijl hij zijn vrouw Paula zijdelings tegen zich aantrok. Ze nam Jonathan ook al blij verrast op.

Jonathan gaf zijn jeugdvriend een por tegen zijn bovenarm. 'Jij verandert ook nooit, hè.'

3

De gemoedelijke stemmen van Freek en Paula klonken in zijn oren als de begintonen van 'Hey Joe' van Jimi Hendrix; ook al was het lang geleden dat hij het nummer voor het laatst had gehoord, met de eerste gitaarakkoorden was je meteen weer terug in dat ene moment, met alle bijbehorende sensaties. Jonathan was nog steeds niet over de verrassing heen toen hij een stoel naar achteren schoof voor Camilla en zelf aan de ronde tafel ging zitten, tussen haar en Freek in. De laatste keer dat hij het echtpaar had gezien, was zes jaar geleden, op zijn eigen bruiloft. Hij en Camilla waren toen zo druk geweest met alle gasten dat ze nauwelijks met hen hadden gesproken. Hij had er niet op gerekend hen hier weer tegen te komen, al herinnerde hij zich nu dat Ronald een neef van Freek was.

Als jochies trokken ze veel met elkaar op: Freek, Ronald en hijzelf. Toch had hij vooral een klik met Freek, zijn buurjongen sinds hun zesde. Hun allereerste ontmoeting was echter niet bepaald soepel verlopen: die eindigde in een robbertje vechten om een voetbal, met een bloedneus en een tand door de lip als resultaat. Vanaf het moment dat ze vrede hadden gesloten, was het echter koek en ei geweest. Vooral op het gebied van humor bleken hij en Freek elkaar haarfijn aan te voelen, terwijl Ronald vaak van de een naar de ander stuurde en zich leek af te vragen wat ze nú weer bedoelden. Tot in hun adolescentie waren Jonathan en Freek bijna onafscheidelijk geweest, en hij moest toegeven dat het vooral door zijn eigen keuzes kwam dat die vriendschap uiteindelijk verwaterde. Toch was de sfeer tussen hen nu weer meteen als vanouds.

'Koffie?' Freek schoof twee lege kopjes en schoteltjes naar hen toe en pakte de koffiekop van tafel. 'Het is zelfbediening als het om koffie gaat. Nog steeds zwart?' Hij schonk het al in en hield de kan omhoog naar Camilla.

Die glimlachte en schudde haar hoofd. 'Liever thee, graag.' Ze reikte naar de thermoskan met thee.

Jonathan trok het kopje naar zich toe. 'Weet je nog dat we op onze tiende ons eerste bakkie pleur dronken? Zonder suiker en melk, want jouw broer vond dat voor watjes.'

Freek grinnikte. 'Dat ik er later toch aan heb kunnen wennen, is een wonder. Volgens mij had Dirk die pot ook nog extra sterk gezet om ons te sarren.'

Freeks vier jaar oudere broer kon – met vlagen – een grote pestkop zijn. Omdat Freek en hij een blok vormden waar Dirk nooit echt vat op kreeg, richtte Dirk zijn aandacht al snel op Freeks zussen, die gemakkelijker in zijn plagerijtjes traptten.

'Jij kon anders ook flink sarren, vriend.' Jonathan drukte zijn duim en wijsvinger tegen de brug van zijn neus. 'Dat dit prominente geval nog recht staat na die aanval van jou, dát is pas een wonder.'

'Zegt degene die mij een tand uit m'n mond mepte.' Freek leunde achterover in zijn stoel.

'Hé, dat was maar een melktand,' protesteerde Jonathan. 'Die nog los zat ook. Ik bewees je gewoon een dienst.'

Paula's lach klaterde. 'Ik hoor het al. Nog altijd kwa-jongens.'

Camilla gniffelde ook. 'Iets met: een vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken.'

Jonathan haalde een hand door zijn haar. 'Volgens mij heb ik mijn haren grotendeels ook nog. En jij...?' Hij bekeek Freek, wiens oorspronkelijk donkerblonde haar door de jaren heen donkerder was geworden. 'Ik zie hier en daar een streepje grijs, maar verder valt het mee.'

'Ik grijs?' Freek streek met zijn vingers langs zijn slapen. 'Niet overdrijven, hè.'

Jonathan grijnsde. Camilla raakte vluchtig zijn arm aan en stond op. 'Ik ga even naar het toilet.'

Hij knikte en keerde zich weer naar Freek. 'En, heb je nog geen genoeg van je cijfertjes?'

‘Cijfers zijn voor mij wat muzieknoden zijn voor jou.’

Jonathan grinnikte. ‘Maak dat de kat wijs. Je kunt cijfers tellen tot je een ons weegt, maar een melodie wordt het nooit.’

‘Toch kan ik er echt van genieten als alles onderaan de streep tot op twee cijfers achter de komma klopt.’ Freek dronk van zijn koffie. ‘En bovendien, het brengt brood op de plank.’

‘Heb je nog steeds dat administratiekantoor aan huis?’ Hij was voor zijn huwelijk eens bij Freek thuis geweest, toen die net de jarendertigwoning aan de rand van de duinen had gekocht.

‘Jazeker. Ik heb een trouwe klantenkring en altijd extra aanvragen.’ Freek glimlachte. ‘Ik mag zeker niet klagen.’

Jonathan herinnerde zich nog goed hoe Freek op een dag Paula aan hem voorstelde, tot over zijn oren verliefd. Het jonge stel had doelgericht toegewerkt naar een huwelijk en een gezin – dingen waar hij destijds nog niet aan toe was geweest. Maar voor Freek was het een rustpunt geworden; hij leek niet meer uit het leven te willen halen dan dit eenvoudige, burgerlijke bestaan. Net zoals Freek, straalde ook Paula een ontspannenheid uit, terwijl ze nu met de hem onbekende dame aan haar rechterzijde in gesprek was. Ze was nog steeds tenger en blond – al verrieden de kraaienpootjes bij haar ogen dat ze geen drieëntwintig meer was.

‘Die keer dat jullie op onze bruiloft waren, was Paula volgens mij zwanger van de... vierde?’ gokte hij. Hij herinnerde zich dat Freek tenminste drie zoons had.

‘De vijfde,’ corrigeerde Freek. ‘Een meisje.’

‘Dus je hebt nu drie jongens en twee meisjes?’

Er gleed een schaduw over Freeks gezicht; het kuiltje in zijn wang verdween. ‘We kregen er daarna nog een,’ zei hij. ‘Weer een meisje. Ze is overleden.’

De laatste zin werd veel zachter uitgesproken en de koude hand om Jonathans hart trok onverwacht samen.

‘O,’ zei hij, terwijl hij diep ademhaalde omdat hij zich ineens zo benauwd voelde. ‘Wat... verschrikkelijk voor je.’

‘We missen haar ontzettend.’ Het verdriet resoneerde in Freeks stem. ‘Ze was zo’n zonnestraaltje, met haar blonde haren en vrolijke lach... En ze wist zelfs mijn oudste jongens om haar vingertjes te winden.’ Freek glimlachte, leek even in zijn herinneringen verdwaald. Toen keek hij Jonathan weer aan en in zijn ogen was het verdriet vermengd met berusting. ‘We geloven dat ze bij Jezus is, in de hemel,’ vervolgde hij. ‘Op een dag zien we haar weer.’

Jonathan staaarde naar zijn kopje koffie. De zwaarte van de informatie van zojuist drukte op zijn maag. Hij durfde niet eens naar het hoe en wat te vragen; zou dat te pijnlijk zijn? Hij kende die pijn immers en de troost die Freek zojuist had geopperd zei hem weinig. Hij had al te veel mensen in zijn leven verloren om nog te geloven in een hemel waar alles weer goed en fijn zou zijn. Terwijl hij zich vastklampte aan het leven van hier en nu, aan zijn muziek, zijn zangcarrière, vroeg hij zich steeds vaker af of het allemaal wel zin had. Het leven bleek slechts een grillige melodie van luchtige coupletten en refreinen, afgewisseld met melancholieke intermezzo’s; een muziekstuk dat op een dag abrupt zou eindigen en ook de laatste vibrerende klank zou onvermijdelijk uitdoven. En wie zou het zich dan nog herinneren?

‘En hoe is het met jullie?’ vroeg Freek. ‘Worden jullie nog steeds volop geboekt?’

4

De dame met de kastanjebruine bob stoof op haar af als een kat op een vogeltje, nog voordat Camilla de toiletruimte had bereikt.

‘Zou ik alsjeblieft je handtekening mogen?’ Ze hield haar hoofd schuin en stak haar een ansichtkaart toe.

Camilla glimlachte en voldeed aan het verzoek, bij een van de statafels naast de deur.

Het bleef niet onopgemerkt en al snel verzamelden zich enkele vriendinnen van de vrouw om haar heen.

‘Please... mogen we met je op de foto?’ De vrouwen – de meesten rond de veertig – keken haar aan als kinderen die om snoepjes bedelden. Een van hen duwde haar camera in de hand van de man naast haar.

‘Hier, Henk, maak jij even een foto.’

Camilla liet het over zich heen komen. Dergelijke verzoeken kon ze nooit weigeren; het zou stom zijn om je fans voor het hoofd te stoten. Maar eigenlijk moest ze ontzettend nodig... De dames poseerden om haar heen en lachten naar de man die zojuist tot fotograaf was gebombardeerd. Hij vervulde zijn rol met verve, zakte iets door zijn knieën en nam een foto. En nog een. En weer een...

‘Als jij er nou voor gaat liggen, Saskia?’ plaagde hij, wat de dames aan het lachen maakte. Flits... Klik.

Hoe lang zou het nog duren? Camilla probeerde niet te wiebelen en plakte een glimlach op haar gezicht. Als Jonathan ooit de foto te zien zou krijgen, zou hij vast direct weten wat er aan de hand was en haar ermee plagen. Althans, dat zou hij vroeger hebben gedaan – de laatste tijd was hij minder geneigd om te plagen.

Opgelucht vervolgde ze vijf minuten later haar weg naar het toilet. Gewoonlijk kon ze het heus waarderen, hoor. Echt. Tot zo’n anderhalve maand geleden gloeide ze van trots als

haar fans haar bewonderden, zelfs na al die jaren van optredens en platina albums. Maar momenteel... Haar hoofd stond er gewoon niet naar. Ze was blij met de privacy van het toilethokje.

Toen ze weer aan de tafel schoof, waren Jonathan en Freek nog steeds diep in gesprek. De jeugdvriend van haar echtgenoot stelde vragen over hun optreedschema en de praktische zaken rondom het opnemen van een album. Het was een verademing om mensen een gewoon gesprek te horen voeren met Jonathan. Freek leek oprecht geïnteresseerd, zonder een spoortje van vleierij – in tegenstelling tot zovelen waarvan Jonathan stellig beweerde dat ze altijd een agenda hadden. Deze gedistingeerde man met zijn knappe gelaatstrekken leek, nu het kuiltje in zijn wang verdwenen was, ernstig en rustig. Zijn vrouw zat naast hem, schuin tegenover Camilla. Haar blonde, golvende haar krulde net over haar schouders en omlijstte een fijn gezicht met zachte trekken. Onopvallend, onopgesmukt – toch mooi in al haar eenvoud. En nu keken die helderblauwe ogen haar opeens recht aan. Paula glimlachte naar haar, stond op, liep om de tafel heen en schoof aan op de lege stoel naast haar.

‘Camilla.’ Haar stem klonk warm. ‘Hoe gaat het met je?’

Wat moest ze zeggen? Ze perste haar mond tot een glimlach. ‘Prima, hoor. Z’n gangetje.’

Paula trok haar wenkbrauwen op. ‘Je zou denken dat het leven van een beroemd koppel behoorlijk avontuurlijk kan zijn.’

Klonk dat een beetje plagend? Camilla probeerde haar te peilen. ‘Nou ja,’ zei ze toen maar. ‘Ondanks de optredens hebben we verder een vrij gewoon leven, hoor.’

Paula klopte haar op de arm. ‘Wat ben ik blij voor Jonathan dat hij jou als stabiele factor in zijn leven heeft gekregen.’

Haar keel kneep ineens dicht. De stabiele factor? Ja, ze wist dat Jonathan, voordat hij haar ontmoette, van hot naar her had gezworven om zijn muziek aan de man te brengen. En deze

vrouw, de echtgenote van zijn jeugdvriend, leek daarvan op de hoogte te zijn. Maar of zij nu de stabiele factor in hun relatie was... Ze friemelde aan het rode servet op tafel. 'Momenteel voel ik me eerlijk gezegd niet zo stabiel.'

Bekende ze dat nu zomaar aan deze vrouw, die ze slechts één keer eerder had gezien – en dan nog heel vluchtig, op haar eigen bruiloft?

Paula's blik was opmerkzaam. 'Ja, dat herken ik. Soms kunnen je gevoelens worden opgezweept als de golven van de zee, vooral wanneer de omstandigheden stormachtig zijn.'

Ze staaarde de blonde vrouw aan. Hoe wist zij..? Nee, natuurlijk kon ze het niet weten. Ze veegde een pluisje van haar satijnen japon.

'Wat als het een tornado dreigt te worden?' Ze hoorde de spot in haar eigen stem. 'Waar houd je je dan aan vast?'

'Dat is een goede vraag.' Paula glimlachte en leek niet van haar stuk. 'Voor mij is er maar Eén waaraan ik me kan vastklampen. Dat is mijn Schepper. Te midden van een orkaan weet ik me veilig in Zijn hand, zelfs al zijn mijn emoties soms zo onstuimig als een kolkende zee. Want diep van binnen is daar toch dat zeker weten dat ik geborgen ben.'

Camilla nipte van haar thee, die koud geworden bleek. Ze schoof het kopje weg. 'Je bent gelovig.'

'Ja,' zei de vrouw naast haar. Het was even stil.

'Mijn moeder,' zei Camilla aarzelend, 'is katholiek, maar ik heb niet echt het idee dat het haar helpt.'

'Heeft ze je gelovig opgevoed?'

Camilla haalde haar schouders op. In Toscane, waar ze tot haar vijfde hadden gewoond, maakte religie nog enigszins onderdeel uit van hun leven. In het lichtgele huis tegen de heuvel waren ze omringd geweest door beeldjes van verschillende heiligen. Haar Nederlandse vader aardde echter nooit in Italië, en ook hij kon de familieboomgaard die haar moeder had geërfd niet redden van de ondergang. Met de verhuizing naar Nederland verdween vrijwel alles wat

religieus was uit hun leven. ‘Ze gaat af en toe naar de mis. Dat is alles. We spraken er thuis nooit over.’ Ze snoof. ‘We praten sowieso nauwelijks met elkaar.’

‘O.’ Paula zweeg even en zei toen nadenkend: ‘Dat lijkt me een gemis.’

‘Dat we niet met elkaar praten?’ Een schamper lachje borrelde op. Vanaf haar zeventiende had ze haar eigen pad gekozen. Ze had haar moeder en zusje achtergelaten met hun hulpbehoevende vader, die sinds zijn herseninfarct nooit meer de oude was geworden. Was het slecht van haar dat ze stiekem blij was geweest dat hij zo gehandicapt werd? Zijn beperking had immers haar vrijheid betekend en zijn dood een wrange opluchting. ‘Het is moeilijk om te praten over dingen die het daglicht niet verdragen.’

‘Als ik je zo hoor...’ Paula’s stem klonk voorzichtig. ‘Dan had je het thuis niet zo fijn.’

‘Zacht uitgedrukt.’ Ze probeerde haar schouders te laten ontspannen. ‘Maar dat is verleden tijd. Nu heb ik Jonathan...’ Of nou ja, ze had gedacht op Jonathan te kunnen steunen. Ze was er toch niet helemaal zeker van. ‘En ik heb Ines.’

‘Je dochter, hè? Hoe oud is ze nu?’

Dat was veiliger terrein. Camilla vertelde graag over haar lieve meisje, dat zo slim en creatief was en bovendien ook al graag zong. ‘Ik hoef een melodie maar één keer te zingen en ze pikt ‘m zo op!’

Paula’s glimlach was oprecht. ‘Wat wil je ook, met zulke muzikale ouders!’ Ze vertelde op haar beurt over haar eigen gezin. Ruben, haar oudste, was twaalf. Daaronder kwam Julia van elf en nog geen jaar na haar was David geboren. ‘Toen wist ik soms niet waar het zoeken moest, met drie kinderen onder de drie. En toch, als ik erop terugkijk, was het een rijke tijd.’ Camilla begreep uit haar verhaal dat ze ook nog een zoon van acht en een dochter van zes had, Sander en Elise. Zo’n groot gezin! De steek van pijn liet zich niet maskeren; Ines was immers maar alleen.

Het gesprekje stakte omdat het voorgerecht werd geserveerd: ze hadden de keuze tussen mosterdsoep of pompoensoep. Ze keek nog eens opzij naar Paula. Naar haar inschatting was de vrouw iets ouder dan zichzelf en leek ze meer van Jonathans leeftijd.

Camilla stak haar lepel in de pompoensoep. 'Wat lijkt me dat gezellig, zo'n gezin.'

'Ik kan er erg van genieten,' zei Paula. 'Het is wel eens druk, maar als we samen aan tafel zitten... Ja.' Er gleed een nadenkende trek over haar gelaat – en vergiste Camilla zich of zag ze er iets van pijn in? Toch lichtten Paula's ogen weer op. 'Ja, dan weet ik dat ik dankbaar kan zijn.'

Het klonk bijna als een zucht. Blijkbaar ging het bij Paula ook niet allemaal vanzelf. Toch straalde ze iets uit... Rust. Wat verlangde ze naar tegenwicht voor haar eigen innerlijke onrust.

'Een groot gezin zal best uitdagingen met zich meebrengen,' zei Camilla. 'Maar die momenten, zo rond de tafel... Nou, die zou ik wel eens willen meemaken. Ik ken het alleen van films, zie je.' Er ontsnapte een spottend lachje aan haar keel. 'Van die mierzoete kerstfilms, en zo. Die staan haaks op onze kerstdagen van vroeger.'

'Wat jammer.' Paula besmeerde zorgvuldig een stukje stokbrood met kruidenboter en reikte het haar aan.

Camilla schokschouderde. 'Het is wat het is. Ik heb ook nu nauwelijks contact met mijn moeder en mijn zusje. En wat Jonathan betreft...' Ze haperde even. Jonathan was enig kind. Zijn vader was bij een bedrijfsongeval om het leven gekomen toen hij elf was, en op zijn twintigste verloor hij zijn moeder aan borstkanker – dingen die Paula ongetwijfeld al wist. 'Nou ja, die heeft helemaal niemand meer, hè. Dus met kerst zorgen wij ervoor dat we het land uit zijn. In Oostenrijk of Zwitserland of zo – om te skiën.'